

สำหรับเผยแพร่โดยทันที

คณะกรรมการแม่น้ำโขงนำโครงการดอนสะโฮงเข้าสู่การหารือระดับรัฐมนตรี

เวียงจันทน์ สปป.ลาว วันที่ 16 มกราคม 2557 — กัมพูชา สปป.ลาว ไทย และเวียดนามเห็นชอบในวันนี้ที่จะนำการหารือเรื่องโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮงเข้าสู่ที่ประชุมคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นกลไกระดับรัฐมนตรีอันประกอบด้วยรัฐมนตรีด้านน้ำและสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิก

สมาชิกทั้ง 4 ประเทศในคณะกรรมการร่วมได้ขอยุติจากการประชุมวาระพิเศษที่จัดขึ้นเพื่อหารือเกี่ยวกับโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำดอนสะโฮงซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของ สปป.ลาว โดยเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2556 รัฐบาล สปป.ลาวได้แจ้งให้คณะกรรมการแม่น้ำโขงทราบถึงการตัดสินใจที่จะดำเนินการพัฒนาโครงการดังกล่าวต่อไป และยื่นเสนอโครงการนี้โดยเป็นการแจ้งภายใต้ระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง (Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement - PNPCA) กัมพูชา ไทยและเวียดนามมีความเห็นเบื้องต้นว่า โครงการดังกล่าวควรผ่านการปรึกษาหารือล่วงหน้า โดยการแจ้งจะต้องส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการดังกล่าวแก่ประเทศที่ได้รับแจ้ง ในขณะที่การปรึกษาหารือล่วงหน้าจำเป็นต้องมีการปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการและมีการประเมินทางเทคนิค

ภายหลังการหารือเกี่ยวกับกระบวนการภายใต้ระเบียบปฏิบัติเรื่องการแจ้ง การปรึกษาหารือล่วงหน้า และข้อตกลง ที่ประชุมไม่สามารถบรรลุฉันทามติว่า โครงการนี้ควรต้องผ่านกระบวนการแจ้งหรือการปรึกษาหารือล่วงหน้า

โครงการดอนสะโฮงตั้งอยู่ที่เมืองโขง แขวงจำปาศักดิ์ สปป.ลาว โดยตั้งอยู่ในสหัสโฮง ซึ่งเป็นลำน้ำหนึ่งของแม่น้ำโขง มีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร อยู่ห่างจากชายแดนลาว-กัมพูชาทางด้านเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร ในที่ประชุม กัมพูชา ไทย และเวียดนามยืนยันว่า โครงการดังกล่าวควรผ่านกระบวนการปรึกษาหารือล่วงหน้า โดยยกข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะมีต่อเส้นทางอพยพของปลา เนื่องจากสหัสโฮงเป็นเส้นทางอพยพหลักของปลาในฤดูแล้ง สปป.ลาว ชี้แจงว่า ลำน้ำ 2 สายซึ่งอยู่ติดกับสหัสโฮง ได้แก่ ลำน้ำสหัสดำและสหัสขาว จะสามารถใช้เป็นเส้นทางอพยพทางเลือกสำหรับปลาได้

หัวหน้าคณะผู้แทนกัมพูชาแสดงความห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมอย่างร้ายแรงต่อพื้นที่ทำนน้ำที่อยู่ติดกันในกัมพูชา

นาย Te Navuth หัวหน้าคณะผู้แทนกัมพูชากล่าวว่า “เราเห็นว่า เอกสารโครงการยังไม่สมบูรณ์และการศึกษายังไม่ครอบคลุมถึงประเด็นข้ามพรมแดนในประเทศอื่น ๆ เช่น กัมพูชา” และกล่าวเสริมว่า “ถ้าเส้นทางทางเลือก (สำหรับการอพยพของปลา) ยังไม่สามารถใช้การได้ดี เชื่อดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการในกัมพูชา”

ไทยก็มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้งานได้จริงของเส้นทางอพยพทางเลือก และขอให้มีการปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกมากกว่านี้ก่อนที่จะดำเนินโครงการ เพื่อให้ความกระจ่างเกี่ยวกับประเด็นนี้และประเด็นอื่น ๆ

ฝ่ายไทยกล่าวว่า “ไทยเสนอแนะว่า โครงการดังกล่าวควรผ่านการปรึกษาหารือเพื่อหารือร่วมกันระหว่างภาคีสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง”

เวียดนามมีความเห็นเช่นเดียวกันเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงปริมาณการไหลของแม่น้ำและการทับถมของตะกอน

ดร. Le Duc Trung หัวหน้าคณะผู้แทนเวียดนามกล่าวว่า “เราเห็นว่า การประมงจะได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ตัวอย่างเช่น เป็นไปไม่ได้ที่จะแทนที่ลำนํ้าสูงเสียดด้วยลำนํ้าดัดแปลงสำหรับการอพยพขึ้นเหนือนํ้าของปลา ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการประมงที่ต้องสูญเสียไป”

อย่างไรก็ดี คณะผู้แทน สปป.ลาว ยืนยันว่า การแจ้งเป็นกระบวนการที่เหมาะสมแล้วที่จะแจ้งให้ประเทศอื่น ๆ ทราบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวซึ่งไม่ใช่เงื่อนไขในลำนํ้าสายประธานหรือลำนํ้าสาขา โดยโครงการจะใช้ปริมาณนํ้าในแม่น้ำโขงแบบชั่วคราวเพียงร้อยละ 15 ดังนั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อปริมาณการไหลของแม่น้ำโขง

ดร. Daovong Phonekeo หัวหน้าคณะผู้แทน สปป.ลาว กล่าวว่า “ฮูเสียดเป็นเส้นทางอพยพหลักในฤดูแล้ง แต่ข้อเท็จจริงคือมีลำนํ้าหลายสายที่สนับสนุนการอพยพของปลาในฤดูนํ้ามาก และมีงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ลำนํ้าสายอื่น ๆ สามารถดัดแปลงเพื่อปรับปรุงการอพยพขึ้นเหนือนํ้าและทำนํ้าได้ตลอดทั้งปี” อีกทั้งกล่าวเสริมว่า “สปป.ลาว ได้พยายามดำเนินการอย่างโปร่งและทำตามที่กำหนดไว้ภายใต้ระเบียบปฏิบัติของความตกลงแม่น้ำโขงปี 2538”

การประชุมวาระพิเศษของคณะกรรมการร่วมในวันนี้ประกอบด้วยสมาชิกคณะกรรมการร่วม เจ้าหน้าที่ระดับสูงจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกทั้ง 4 ประเทศ และผู้แทนระดับสูงจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการดอนสะโฮงและการแจ้งของ สปป.ลาว สามารถเข้าไปที่

<http://www.mrcmekong.org/news-and-events/news/lao-pdr-submits-notification-on-don-sahong-hydropower-project/>

หมายเหตุ:

คณะกรรมการแม่น้ำโขงเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการลุ่มนํ้าโขงอย่างยั่งยืนของประเทศสมาชิก ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว ไทย และเวียดนาม โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ดังนั้น จึงไม่ใช่องค์กรที่มีอำนาจเหนือรัฐหรือเป็นองค์กรที่มีอำนาจควบคุมบังคับ

ในการรับมือกับความท้าทายนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาประเด็นในทุกภาคส่วน ได้แก่ การทำให้การประมงมีความยั่งยืน การชี้โอกาสทางการเกษตร การรักษาเสรีภาพในการเดินเรือ การบริหารจัดการอุทกภัย และการอนุรักษ์ระบบนิเวศที่สำคัญ นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงผลกระทบในอนาคตเกี่ยวกับอุทกภัยที่รุนแรงมากขึ้น ภัยแล้งที่ยาวนานขึ้น และการเพิ่มขึ้นของระดับนํ้าทะเลที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในการให้คำแนะนำต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการแม่น้ำโขงมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกต่อการหารืออย่างกว้างขวางระหว่างรัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงให้การสนับสนุนทางเทคนิค คำแนะนำและการบริหารแก่ประเทศสมาชิก อีกทั้งช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดประชุมระดับภูมิภาคของประเทศสมาชิก และให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับการวางแผนร่วมกัน การประสานงานและการดำเนินความร่วมมือ อีกทั้งยังทำงานอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานประสานงานของประเทศสมาชิก และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ปัจจุบันนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ได้เข้าร่วมในฐานะประเทศคู่เจรจา

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ:

นายสุรศักดิ์ กล้าหาญ เจ้าหน้าที่ด้านการสื่อสาร สำนักงานเลขาธิการ ณ เวียงจันทน์

โทรศัพท์: +856 20 555 28726

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: Surasak@mrcmekong.org